

Cauza C-608/19**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție****Data depunerii:**

12 august 2019

Instanța de trimitere:

Consiglio di Stato (Italia)

Data deciziei de trimitere:

20 iunie 2019

Apelant:

Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL)

Intimată:

Zennaro Giuseppe Legnami Sas di Zennaro Mauro & C

Obiectul procedurii principale

Apel declarat de Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro [Institutul Național de Asigurare împotriva Accidentelor de Muncă, denumit în continuare „INAIL”] împotriva hotărârii TAR del Veneto [Tribunalul Administrativ Regional din Veneto] prin care s-a admis cererea formulată de Zennaro având ca obiect anularea deciziei de refuz al acordării unei subvenții vizate de un anunț public privind măsuri de stimulare a întreprinderilor (*ajutoare de minimis*)

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

În temeiul articolului 267 TFUE, instanța de trimitere solicită clarificări cu privire la interpretarea exactă a normelor prevăzute de Regulamentul nr. 1407/2013 în ceea ce privește cererea de acordare a ajutoarelor „*de minimis*” și depășirea plafonului de 200 000 de euro pentru aceste ajutoare, inclusiv în raport cu

posibilitatea întreprinderii solicitante de a lua eventuale măsuri de corectare necesare pentru a se încadra în plafonul maxim.

Întrebarea preliminară

Normele privind acordarea ajutoarelor prevăzute la articolele 3 și 6 din Regulamentul nr. 1407/2013 trebuie interpretate în sensul că întreprinderea solicitantă care depășește plafonul maxim permis ca urmare a cumulului cu subvenții anterioare poate să opteze – până la plata efectivă a subvenției solicitate – pentru reducerea finanțării (prin intermediul unor modificări sau variante la proiect) sau pentru renunțarea (totală sau parțială) la subvenții anterioare, eventual deja primite, pentru a se încadra în limita maximă care poate fi plătită, iar aceleași dispoziții trebuie interpretate în sensul că diversele opțiuni avute în vedere (varianțe sau renunțare) sunt valabile chiar dacă nu sunt prevăzute în mod expres de reglementarea națională și/sau în anunțul public privind acordarea ajutorului?

Dispozițiile de drept al Uniunii invocate

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis*; în special: considerentele (3), (10), (21) și (22), articolul 3 alineatele (2), (4) și (7) și articolul 6 alineatul (5)

Măsurile naționale invocate

Anunțul de participare 2013 „ANUNȚ PUBLIC 2013 PRIVIND MĂSURI DE STIMULARE A ÎNTREPRINDERILOR PENTRU REALIZAREA UNOR INTERVENȚII ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂȚII ȘI AL SECURITĂȚII LA LOCUL DE MUNCĂ în conformitate cu articolul 11 alineatul 1 litera a) și alineatul 5 din Decretul legislativ 81/2008, cu modificările și completările ulterioare”

Prezentare succintă a situației de fapt și a procedurii principale

1. Întreprinderea Zennaro, intimată în prezenta procedură în al doilea grad de jurisdicție, a depus în mod corect o cerere de finanțare în contextul anunțului-cadru public 2013, iar la 30 octombrie 2014, INAIL i-a comunicat admiterea proiectului său și posibilitatea de a obține un avans din finanțare, pe care societatea l-a solicitat efectiv ulterior.
2. În cursul desfășurării ulterioare a procedurii aferente anunțului public a reieșit însă că, cu doar două luni înainte, societatea Zennaro fusese admisă de Regione Veneto [Regiunea Veneto] pentru a beneficia de fonduri europene suplimentare, considerate de asemenea ajutoare de stat, într-un quantum care, împreună cu o altă finanțare publică obținută anterior de aceeași întreprindere, conducea la depășirea plafonului *de minimis* de 200 000 de euro în perioada de referință de trei ani.

- 3 Având în vedere această situație, înainte de realizarea proiectului și pentru a evita depășirea plafonului maxim menționat mai sus, la 12 august 2015, intimata a depus la INAIL o variantă a proiectului, reducând costul total al acestuia astfel încât să se încadreze în plafonul maxim permis.
- 4 Prin decizia din 18 noiembrie 2015, INAIL a comunicat că nu poate să admită intimatai finanțarea și a exclus posibilitatea unei acordări parțiale a acesteia, în afara cazului în care intimata renunța în totalitate la finanțarea anterioară.
- 5 Intimata a solicitat instanței de prim grad (TAR del Veneto – Tribunalul Administrativ Regional din Veneto) anularea acestei decizii și a comunicat INAIL că a renunțat la o subvenție regională primită anterior.
- 6 La 6 iunie 2016, INAIL a confirmat că nu procedează la acordarea finanțării din cauza depășirii limitei prevăzute de Regulamentul nr. 1407/2013 și că o plată parțială a subvenției ar fi fost incompatibilă cu articolul 3 alineatul (7) din acest regulament.
- 7 Intimata a solicitat anularea de asemenea a deciziei din 6 iunie 2016.
- 8 Instanța de prim grad a admis acțiunea în lumina orientării exprimate de Direcția Generală Concurență a Comisiei Europene ca răspuns la întrebarea adresată de intimată cu privire la interpretarea posibilă a articolului 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1407/2013.
- 9 Astfel, în răspunsul său, direcția amintită a admis posibilitatea ca entitatea publică plătitoare să reducă proporțional subvenția în scopul de a respecta plafonul în discuție și că este de competența autorităților naționale să stabilească opțiunea pe care o preferă, ambele soluții – și anume reducerea proporțională și refuzul subvenției în totalitate – fiind teoretic coerente cu reglementarea Uniunii.
- 10 În plus, instanța de prim grad a reținut că INAIL ar fi trebuit să indice în mod expres în anunțul public interpretarea sa restrictivă a articolului 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1407/2013.
- 11 INAIL a atacat hotărârea pronunțată în primă instanță în fața Consiglio di Stato [Consiliul de Stat], instanța de trimitere.

Principalele argumente ale părților din procedura principală

- 12 INAIL a apreciat că acordarea parțială a subvenției nu este conformă în special cu dispozițiile articolului 3 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1407/2013, întrucât, în opinia sa, ajutoarele *de minimis* sunt considerate acordate în momentul în care dreptul legal de a beneficia de acestea este conferit întreprinderii, independent de împrejurarea plății lor efective.

- 13 În ceea ce privește respectarea plafonului, aceasta trebuie verificată la momentul acordării subvenției, și anume în etapa de admitere a cererii. Prin urmare, solicitantul trebuie să ia eventualele măsuri de corectare în această etapă, iar nu în etapa următoare, de raportare sau de verificare de către administrație a declarațiilor date de întreprinderi.
- 14 În susținerea poziției sale, INAIL amintește prevederile anunțului din 2013 și deduce din acestea că simplul fapt că întreprinderea a fost admisă în procedura de acordare a ajutorului este o împrejurare de care trebuie să se țină seama la calcularea cuantumului *de minimis*: împrejurarea menționată nu poate fi afectată prin variante de proiect, ci numai printr-o renunțare în totalitate la un ajutor anterior, deja acordat și care poate fi cumulat cu cel care face obiectul cererii.
- 15 În consecință, intimata ar fi trebuit să se asigure, înainte de acordarea ajutorului solicitat, că acordarea acestuia nu conduce la depășirea plafonului de 200 000 de euro: ulterior, nu ar fi putut nici să recurgă la o variantă a proiectului, pentru a-i reduce valoarea care putea fi finanțată, nici să se prevaleze de o renunțare parțială la finanțarea anterioară. Singura soluție posibilă ar fi fost renunțarea în totalitate la ajutorul anterior.
- 16 În plus, potrivit INAIL, dispozițiile Regulamentului nr. 1407/2013 trebuie interpretate în mod restrictiv și, pentru a fi aplicate, nu este necesar să fie menționate în anunțul public de referință.
- 17 Intimata susține, în schimb, că din anunțul public reiese posibilitatea de a prezenta variante pentru a influența decizia inițială de acordare, în caz contrar anunțul însuși ar fi trebuit să prevadă în mod expres verificarea respectării plafonului *de minimis* la un moment anterior, și anume în etapa de investigare în vederea admiterii în procedura de acordare a subvenției.
- 18 Intimata face de asemenea trimitere la articolul 6 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1407/2013, din care deduce că declarațiile privind valoarea totală a ajutoarelor *de minimis* primite și verificările subsecvente nu se pot referi doar la situația întreprinderii la momentul primei decizii de acordare, ci trebuie să privească situația globală a ajutoarelor primite.
- 19 În sfârșit, potrivit intimatei, interpretarea dată de INAIL normelor privind ajutoarele *de minimis* ar fi excesiv de restrictivă și ar dezavantaja întreprinderile, întrucât contrazice finalitatea schemei în discuție, care vizează simplificarea sarcinilor administrative ale întreprinderilor în cazul ajutoarelor cu valoare limitată.

Prezentare succintă a motivelor trimiterii preliminare

- 20 Cu ocazia examinării cerințelor din anunțul public în discuție, instanța de trimitere reține că ambele soluții avute în vedere de părți sunt posibile.

- 21 În opinia sa, nici dispozițiile menționate mai sus ale Regulamentului nr. 1407/2013 nu sunt decisive: în conformitate cu articolul 3 alineatul (4), dispoziția potrivit căreia ajutoarele trebuie considerate „acordate” în momentul în care dreptul legal de a beneficia de acestea este conferit întreprinderii, indiferent de data efectuării plății, nu exclude existența unei proceduri mai structurate, în temeiul legislației naționale aplicabile, care să includă și verificarea preliminară a nedepășirii plafonului [conform articolului 6 alineatul (3)], abia la finalizarea căreia se poate considera, în concluzie, că dreptul la subvenție este „acordat”.
- 22 Considerații similare sunt valabile în ceea ce privește declararea ajutoarelor primite și momentul în care poate/trebuie să se realizeze eventuala renunțare la un ajutor anterior (în mod obligatoriu înainte de plata efectivă a subvenției anterioare sau și ulterior).
- 23 Ca instanță de ultim grad, instanța de trimitere consideră că este obligată să sesizeze Curtea de Justiție, dat fiind că nu a găsit în jurisprudența acesteia elemente care să îi permită să se pronunțe cu privire la aplicarea corectă a dispozițiilor de drept al Uniunii în această materie, în special având în vedere importanța economică a măsurilor de stimulare a întreprinderilor.

DOCUMENT DELIBERAT